

La nit de Nadal.
o sia

El Pascualet.

775

Zarzuela en un acte.

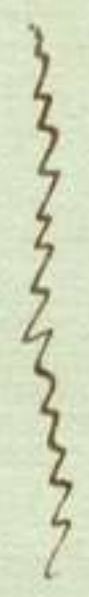

Libro II de las cosas
de

El Pasqual

de las personas
Personas.

Agneta
Geróni
Pasqual

Simon
Rafel
Goni.

Acte iunich.

Loanto.

Jeroni. Ya hem arribat ab prou penas
a se a la nit de Nadal,
avuy se fa molta bulla
fassi l'que's fassi, tot val.

A las casas de familia
solen fe' caga' l' tio'
pel' carre' van molts borratjos
y fent fret tenen caló'.

Los uns se'n van a matinas
altres a missa del gall,
al teatro 'ls pastorets
y 'ls altres se'n van al ball.
(Musica y soroll de dintre.)
Coro 1er .

Molta alegria
pel' poble hi ha.
ab las guitarras
vinga canta'
(anda! viva la gresca.)
Vinga vi ranci
y moscatell
bastans agafan
la bona pell
bastans agafan

la bona pell.

Parola.

Louin fret fa cap assí dalt,
casi m'haig de bufa 'ls dets,
y quant frescas son las nits,
de las festas de Nadal.

A una noya salamera
dos rals l'hi voldria da'
sols ella m' despes ficat'
las mans dins de la pitrera.

Aixó no pinta be així,
herra de mudat' de cançons,
s'em de menjat' bons turrons
y dos o tres gots de vi.
De vi blanc d'aquell tan bo'

que 'ns envia nostre Dieu,
que sent al mitj de la neu
se sent aquella calor!

Alla ab un recoi de foeh
cuatre cuentos van contant
y sempre 'l colsu aixecant
aqueix es lo millor joeh
Calentas las aurelletas
te'n vas a veure matinas
y alli veus noyas fadrinas
com fan peta' las bufetas
Escena 2^a.

Pascual. ¡Uy que pesa, sant Antoni
no he dut res que pesés més!

Ger. Uy, Pascual, que portas ara?

Pas Aquí treijinho 'ls neules.

Jer. Deu'es lo qu'has dit portas ara?

Pas. Deu'agui treijino 'lo neule's.

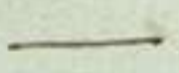
Jer. Vaja tonto, descarregat
no siguis tan animal.
Corran bonas diversions
a las festas de Nadal.

Pas. Ay, 'ay, 'ay, 'ay,

Jer. Calla home, no jemequis!

Pas. Uy! uy! uy! uy!

Jer. Ara ya ets descarregat.

Com l'enganyan al pobre dimoni
vaya un pes porta mes extremat,
esta nit tot hom esta de gresca
y per tonto ya l'han enganyat.

Pas. Quant cansat ara'm trobo Jeroni

ya pots creure qu'estich ben suat.
ay amigu, m'han fet be la.. bresca
y l'esquena tota s'ha pelat.

Ger. Eixa nit tothom està de gresca
y per tonto ya l'han enganyat
com l'enganyan al pobre dimoni
vaya un pes porta mes extremat.
eixa nit tothom està de gresca
y per tonto ya l'han enganyat.

Parola.

Ger. Donchs, com es aixo, Pascual!

Pas. Ara t'ho vaig a explicar.

Es que a casa mon jermà
volen celebra' Nadal.

diu que neulas volen fe'
y faltaban los neules.

y yo sense mes ni mes
he dit bueno; yo hi anira
A can Pep m'han fet anar,
com yo no hi sabia res
m'han carregat aquest pes
que tot m'ha fet revertir.

Ger. Donch, Pascual, t'han enganyat;
com dimontri'ls has cregut?
vaya! y quant hauran rigut
al veuret tan fatigat.

creume a mi, no hi tornis, no;
perque tots se'n burlarian
y alli te engrescarian
que fessis caga 'l tio.

Pas. Tant m'estimo; mens' treball.

Ger. ; Vols venir ab mi a divertir?

qu'a las dotse de la nit
veurem la missa del gall!

Pas. Si, vaya que vull veni
si no hi ha cap mes remey.

Ger. Et hauras de vesti de rey!

Pas. De Rey m'hauré de vesti?
Yo com ho tinch d'arregla?

Ger. D'això yo me'n cuidaré:
es un vestit de papé
qu'ara te l'vaig a busca.
No t'moguis d'aquí.

(Se'n va.)

Pas. No t'quis ara tu, ho sentis?
; Que deure'ana ben burih!
casi be m'agafa set...
sols per ferme passa'l fret

ara faria un parrich.
 Yo qu'es ben dulent l'hivern;
 sols es bo pe'ls cafetes
 el fret no deiva fe' res.
 Que'n deuen esta de be
 los diables al infern!

Geroni. (arriba.)

Aqui ho tens, vestho posant.

Pas. No m'enganyis ara, ho sentis?
 posemho tu qu'ho entens.

Ger. Be, home; vaya, endevant.
 Veus si'squera aixo no pesa;
 aixo fa' de bon portat,
 ara tindras a la ma
 aquesta candela encesa.
 Mira; tu esperam aqui

que luego yo tornare
y al mateix temps portare
un bot ple fins dalt de vi.

Pas. Buenu, buenu.

Canto.

A missa del gall
's hem tindrem d'ansa
y allí las bufetas
sentirem petà!

Allí hi ha musica
cantan aussetets
y allí tambe cantan
tots los angelets.

(Balla Pascual.)

Fan tarantán

Ara yo voldria
 veure' forsa vi
 per no tindre' fret
 y no ana' a dormir.

Un tros de gall d'indi
 y un pa' de crustons
 y una senallada
 plena de turrons.

Tan taran tan,
 que las figas son verdas,
 tan taran tan

que ya's maduraran.
 que li' darem al fillet de Maria
 que li' darem que li' sapiga bo.

Parola.

Ay que 'm cremo, In. Antoni,

ara l'infern ha ~~ve~~ entrat
ay qu'estich esperberat
apagam això Geroni

Agneta. Lo ara, tros de ninot!

qui t'ha vertit de pape!

Pas. Vaya, y tu que'n has de fe'?

Aq. Casi que t'has cremat tot.

¡Ay, mal caball te refum;
una candela a la ma!

a'n qui tens d'acompanya'?

¡qu'estàs llogat a fe' llum?

Pas. No veus que no si veu gent?

Aq. Vaya, llevat tot això;

no fassis mes professó'
y ves a casa corrents.

Leant.

Verten a' casa Pascual
 digas que luego vindré
 allí t' donarán bon beure
 y a prop del foeh estaráis molt bé.

Par Aniré a' busca un fanal
 perquè així mes hi beure
 ara yo la tinc de creure
 y cap a' casa me'n aniré.

(se repeteix.)

No triguís gents Maria Agneta
 tu tens molt fret, la barra t'peta
 si'l pare'm dic a' hon t'has ficut
 li diré que a' mi no m'has trobat.

Ag. Avuy hem de fe' una bulla
 tota la nit, y dema'

salsitjas y butifarros
se'n hem de menjar un quinte.

Parola.

Pas. Si trigas a vindre a casa
yo dire ab mol alta veu
que't piquin per tot arreu
deu mil moscas, totas d'asa

Escena 4^a.

Surtan Simon ab tot lo coro fent
broma.)

Simon. Caramba, Pascual que vas buriach

Ag. Be, deixeu lo esta' que te d'ana
} a casa

Li. Bueno dona, ten catxasa.

Ag. Es que se'n te d'ana'l lit.

Li. Buenu, nosaltres l'acompanyarem

y ab triumpfo qu'ha d'ana
arriba minyons, comenseulo a'alsá

Aq. Es que...

Li. No tinguis po', fins a' casa 't portarem.

Leoro.

Anemsen per'avall
tot caminant y fent la terra
y esperarem l'hora
per ana' a missa del gall, del gall.

(Se'n van portant ab triumpfo a Pascual.)

Escena 5^a

Aq. Pobre Pascual! qu'es ben toni!
a mi'm diu la seva teta.

(Surt. Geroni.)

Ger. Ola! a Dios, Maria Agneta

Aq. Ahoant vas ara Geroni?

Ger. Que no has trobat al Pasqual?

que de Rey yo l'hay vestit?

Aq. Uy!... ya casi deu se 'l llit;
no hi ha res mes animal.

Ger. Una nit com ara aquesta
tot ho podem soporta:

¿no veus que tothom esta
de bulla y de molta festa?

Aq. Ab aixó ya tens raho

Ger. ¿Ahoant vas per 'qui n'avall?

Aq. Vaig a veure una miryona
que pot se 'd'aquí una eirona
'nirem a missa del gall.

Ger. ¿Eens ganas de vindre ab mi?

ja sabs que no etich may trist.

Aq. Ay no, fóia massa vist,
si acás festejéssim si.

Ger. Goue no festejás ningú?

Aq. No veus que ya ningú'm vol?

Ger. ; Vols donarme 'l teu consol,
que festejarem yo y tu?

Aq. Los brassos fóia milló
y si'm portabas amor
hasta 't donaria 'l cort
ab molta satisfaccio.

Ger. Lea soch felis, visca Deu;
ya tincn la que yo estimaba
fa molt temps que no gosaba
a declararli 'l cor meu.

Cant.

Los dos. Quina ditja mes hermosa

ya podem ana' dihent
qu'em trobat aquesta nit
qu'adoran lo naixement.

Los també a tu molt'estimo
que ya no'm puch detenir
y no desitjo altre cosa
sols que t' vulguis casa ab mi.

Ger.

Vaya, estimemse
Agna Maria
Vaya abrassemse
ab alegria

Ag.

Geroni meu
no'm deixis, no
per tu'm perdria
mil voltas yo.

Los dos.

Si l'amor 'ns fa felissos
criatura del meu cor,
hem d'ana' ab molta alegria
sisi a celebrar la nostra unio'

Escena 6^a

Parola.

Pas. (ab un basto'.)

Oy! oy! quin mal me fa l'dit
ni may qu'hi haques anat
a 'n'questa tempada nit

Ger. Quies això, Pascual, que tens?
ahont vas ab aquest basto'?

Pas. Vinch de fe' caga' l'tio'
y su explicare' corrents

Ger. A veure Pascual, explicat

Pas. Quant a casa he arribat
feyan la bulla mes gran
ya poden ana pensant
estant tothorn tant trempat
Bot seguit m'hay asentat
y m'hay fet un tip de vi
que casi no'm puch tenir
hay menjat mols de turrons
y un grapat de sacallons...
y encara mes s'ho vull di.

Lo encantat com un badoch
me miraba un gran barto
que l'hi dihuera lo tio
y estant de morros al foch
Lo que dich: d'aqui no'm moch
Los chicots, vinga erida

ab uns bartons a' la ma

semblaban ratas pingades

y alli vingan garrotadas

al tio, qu' al foch s' esta.

Despues la hi han ficat

y han trobat una ventura

pomas, peras, confitura

aurellanas, cudonyat

y tot allo s' ho han menjat

sense po' de que 'ls fes mal

Despues m' han dit, tu Pasqual

has de fe caga' l' tio

m' han fet 'garra' aquest barto'

y m' han fet ana' l' corral

Quant m' han dit, ja pots veni

hay surtit com un dimoni

y 'm pots creure amich Geront
tots deyan pega a'n aqui.

Yo que fies la ma alli
pensantme troba' confits
hay trobot un plat de trits
hay dit al Pep, tu m'engayes
y hay tocat unas castanyas
que m'han punyat tots los dits

Los des. ja ja ja.

lant.

Ger. Perque t' movias d'aqui
qu'avis yo ya t'ho hay dit

Pas. Un bon espant que hi tingues
m'hay enseis tot lo ventit

Aq. La gran sort que yo venia
y l'hay vist tot inflammat.

yo qu'hi corro desseguida

y 'l focu yo l'hi he pagat.

Los dos. Com l'enganyan al pobre Pascual
es molt tonto y l'haurém d'avispá
ab nosaltres pot vindre a' matinas

y entretant a' tots 'ans distreura'.

Pas. Quant ditjosa es la nit de Nadal
ya voldria que fossim dema'
per menjá culumins y gallinas
y un gall d'indi que l'hem de mata'

Parola.

Pas. Jeroni; y 'l que m'has promés?
ahont es lo bot de vi?

Jer. Calla, home vetal aqui
y beu que ya n' duren mes

Pas. Buenno, buenno, buenno, buenno

Ag. Donchs, quan se divertirem
Geroni meu estimat?

Ger. Esperat, tanta en cabat
llavorans si que viurem.

Pas. Gu'es bo, me caso 'l breu,
esgarrapa la panxeta.

¿ vols veure Maria Agneta?

Ag. ¿ No sabs que no'n bech de vi?

Ger. Pascual, ara veure' yo.

Pas. Beu, Geroni, gu'es massís.

¿ Ara tinch lo cos felís...

ni tinch fret, ni tinch caló.

Ger. Ah!... y com fibla las aurellas.

Aixó es pau, goig y ventura

torna a darli sepultura

Pascual: tu las tens vermellas.

Pas. Oh! encara mes ho serán.

Ag. Vols anar a casa, Pascual,
y dirai que t' donguin una

Pas. Fens rahó, Maria Agneta
també portaré un fanal.

Ger. Si, ves a buscar un fanal
y yo t' dare una trompeta.

Cant.

Ger. Agneta estimada,
d'amor yo tinc set
donn un' abressada
que m' passara 'l fret.
d'alegre 'l cor salta
respirant d'amor
totas me bellugan... ay!
las alas del cor.

Aq. Bastant yo t'estimo
ya no 't puch deixar
molt temps desitjaba
poquente estimar
avui n'es la gloria
que yo hay alcançat
y 'm crech molt ditjosa
sent al teu costat.

(Se repeteix.)

Los dos.

Deseipero y no sossego
y no sabré di'l perquè
patire de nit y dia
fins que yo ab tu 'm casare'

(Se repeteix.)

Parola.

Ag. Si per cas anem a matinas
no ho diguis pas a ningú
que dirian... no es molt segü
fe' aiso' las noyas sent fadrinas.

Ger. No tingas pó', consol meu
si tu'm promets estimar
me veurás desesperar,
creume Agneta com hi ha' Déu.

Ag. Donch, bueno; quedem aiso'
Jesús! quant triga'l Pascual..
Calla que veig un faral
deu se' ell que deu veni.
; No t'ho sembla a tu Geroni?

Ger. Ca!... Aló ertich qu'és un parrach
perque al coll hi porta un sach.

Ell es... batua 'l dimoni!

¡ Ahon va an quiet sach, Agneta!

Ag. Lo ara? qu'hem de ensacar!

(Surt Pascual.)

Pas. M'ho ha donat mon germà

diu qu'aripó es una bufeta

y que s'ha d'infla' de vent

después lligat ben estret

diu que fa un tremendo pet

que fa' esperverà la gent

Yo ho volia fe' petà

tot lo carní qu'he bufat

y no puch deiparlo inflat

no habent parat de bufà

Ag. Lo que ets ben tonto, Pascual!

cuant' bulla de huen fe' tots!

Pas.

Lo menos, tenen tres botes
 tots plens de vi fins a' dalt.
 Tornem a' lo que he fet.
 Los veig lo fanal, l'agarro,
 y m'han dit - a' tu Pascual
 deixa aqui terra l'fanal
 que t'has de fuma' un cigarro.
 Tot ense's me l'han donat
 y aixis qu'anaba xupant
 ha sortit un foc tan gran
 tots los morros m'hi cremat

Los dos.

Ta Ta Ta

Vaya un disbarat!

Cant.

Ger.

Ves devant ab lo fanal

nosaltres ben acostats

ten compte, fes llum Pascual

que no anem equivocats.

Par.

Faig de sereno

aquesta nit

noyas fermosas

surtiu de l'llit

No dormiu tontas

y desperteu

luego ha de naxre

lo fill de Deu.

Cas a adorarlo

podem venir

y nos fare llum

veniu ab mi

Noyas fadrinas

podem baixà
 cap a matinas
 tots hem d'anà.

Tots. Ara son prop de las dotze
 anemsen tots per'avall

(campanas.)

Ya repican las campanas
 per anà a missa del gall.

(Se repite.)

Parola.

Ger. Abrassemse altre vegada
 Agneta, que yo tinc fret
 Pascual; guardaras secret
 si l'hi donem una brassada?

Pas. No se pas lo que vols di'
 si no t'explicas milló.

Ger. Una abraçada, es així:
una abraçada s'fa així.

(abraça l'agneta.)

Pas. ; Ay Agneta, qu'has fet ara!
així es pecat! San Antoni!!

Lo qu'heu fet tu y l'Geroni
a casa ho diré a la mare

Ger. ; Si ho arribas a perra
yo t' juro que t' mataré

Pas. Be, baixà no diré res
sols me deixeu perricà

Ger. Be, beu, y acabatal tot
y anem tots ab alegria
a espera que surti'l dia

Pas. Geroni, que vols l'bot?

Ger. No, no; ya te'l pots queda'

(Ruido dintre.)

Quina broma que ve ara!
calla! també hi ha guitarra
a veure lo que serà.

J

Sim. Ola Pascual

Raf. A Dios Geroni

Goni Que també tens a funció?

Pas. Yo donch? morros de baco!

Geo. Mira, tu cap de dimoni!

Ger. Que's això? avuy se baralleu?

vaya, tot sigui acabat

sols reiri tranquilitat

y los rencors olvideu

Ningons a una

cant.

Coro.

Anemmen cap a matinas
que las dotze ya han tocat
las campanas nos anuncian
que nostre Jesús ya's nat
(Se repeteix.)

Tralaralá, viva la trompa
tralaralá, podem canta
tralarala, tu la trompeta
tralaralá, tens de toca

Anemsen cap a matinas
que las dotze ya han tocat
las campanas nos anuncian
que nostre Jesús ya es nat.

Parola.

Ger. Vamos a veure com te llueixas

ab la trompeta, amich Pascual
bufa vent fort y 'l cap ben alt.

(y ya veurás tu que parats los deigas.)

Pas. Que toqui donchs aquell també

Ge. Be, si home, també tocará.

Pas. Bueno, bueno; viniga la trompeta
¿qu'fos pensen que no la se zona?

Sim. A la una, a las dos; alla va.

Pas. Te, te, tocala tu Maria Agneta.

Ag. Home, si yo no la se 'toca'
Si fos la flauta #, la tocaria
y pot se encara m'engrescaria
puig m'encanta, aixó tu ho sabs ya.

Ger. Vamos no't fassis prega'
y tocala aviat
cuita no siguis pesat

perque 'ns ha'n haberm d'ana'

Pas. Vinga, vinga, alla va'

Fots ja, ja ja ja ja ja ja

Pas. Deu es lo que 'm passa, no hi veig

Ger. Això es de tant bufar!

Pas. Ty, ay! que 'm pica Geroni

Ger. Calla, que deu se una brossa

ya la veig, y es ben grossa
aguantali 'l cap tu Toni.

Pas. Ya hi veig, gràcias a Deu.

Fots ja ja ja

Pas. Ty, quin fret me va agafant
tremolo de cap a peus

mira Geroni, no ho veus

com tot estich tremolant?

Ger. Les neva; fugim d'aquí
 las dotse van a toca
 comensemshi a acorta
 tots ab alegria, eh?

Tots. Si.

Cant. Coro.

Geroni y coros.

Anem tots ab alegria
 cap a veure la funció
 y cantem una canço
 ab una dolça harmonia
 ab una dolça harmonia

Parola.

Ger. Vamos a veure qui la canta

Tots. Que la canti'l Pascual

Pas. Yo no la vuy cantá

que la canti la teta
Tots. Si que la canti
Pas. Yo no la vuy cantá
Ger. Vaja ya la cantere yo
Leant.

Aquesta nit tan hermosa
tots alegres hem d'entà
anem a Deu a adora
y a la verge tan preciosa
y a la verge tan id.
Quina nit es mes hermosa
las flors totes fan olor
dant perfum al Prebentor
que replandey com lo sol
y ab los cantos del rusingol
tot son delissias d'amor

Coro.

Cantala — cantala

Digala — digala

Digala — digala

Cantala — cantala

Digala canta

digala canta

Parola.

Tots. Ara cantala tu Pascual

Pas. Que la canti la teta

Aq. Be ya la cantare

Cant.

Respirem ab alegria

olvidem ya la tristo

y anem a adora 'l Senyo'

perque ell es nostre guia.

perque ell es nostre guia
Esperant que surti 'l dia
van los auselletes cantant
y un angel va predicant
y dihent per tot arreu
que ha nascut ya nostre deus
que 'ls pastors van adorant

Cantala — cantala

digala — digala

digala — digala

cantala — cantala

Digala canta

digala canta

Parola

Ger. Ara si que no t'escapas

(Parcial)

Tots. Si, que canti, que canti
 Pas. Yo no muy cantá
 Ger. Vamos no't fassis pregaí
 Tots. Que canti que canti.
 Pas. Bueno, bueno, ya cantaré
 Ger. Vamos a veure, que vaiji be.

Cant

(Pascual.)

Anem ab una corrida
 y m'ensenyaren aixo
 Yo tinc de ferli un petó
 perque m'allargui la vida
 perque m'allargui la vida
 vaja anembi desseguida
 anem tots caps a duraí
 y allí tothom me veuraí

aquesta nit de Nadal
qui 'alegre 'l pobre Pascual
d'alegria ballarà.

Cantala - cantala

Digala - digala

Digala - digala

Cantala - cantala

Digala canto

digala canto

Ger. Pascual ves a busca les casta-
nyolas

Fots. Si ves les a busca

Pas. Si, si, qu'hi vaig.

Coro final.

Senyos dissimulin
si percos marpen

no tinguin quimera
que ya tornarem

Pero per despidó
volem explicá

que una bona nit
tots puguin passa

(Repite.)

Tantaran tan

que las figas son verdas

tan taran tan

que ja s' maduraran

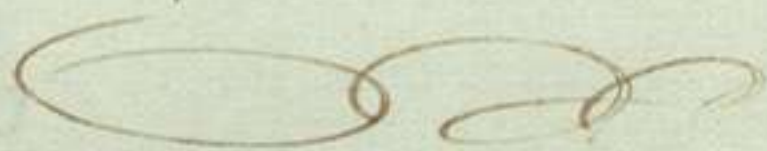
Donc l'hi darem al filllet de Maria

que li darem que li sapiga bé

cuatre figuetas y quatre pansetas

si no las vol me las menjaré jo

Tolon.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]